ROCZNIK TOMISTYCZNY 4 (2015)

ROCZNIK TOMISTYCZNY 4 (2015)

ΘΩΜΙΣΜΟΣ ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
ANNARIUS THOMISTICUS
THOMISTIC YEARBOOK
THOMISTISCHE JAHRBUCH
ANNUAIRE THOMISTIQUE
ANNUARIO TOMISTICO
TOMISTICKÁ ROČENKA

ROCZNIK TOMISTYCZNY 4 (2015)

Naukowe Towarzystwo Tomistyczne WARSZAWA

KOMITET REDAKCYJNY / EDITORIAL BOARD:

Michał Zembrzuski (sekretarz / secretary), Maciej Słęcki, Magdalena Płotka, Anna Kazimierczak-Kucharska, Dawid Lipski, Izabella Andrzejuk, Artur Andrzejuk (redaktor naczelny / editor-in-chief)

RADA NAUKOWA / SCIENTIFIC COUNCIL:

Adam Wielomski, Stanisław Wielgus, Antoni B. Stępień, Sławomir Sobczak, Arkady Rzegocki, Andrzej Maryniarczyk, Marcin Karas, Krzysztof Kalka, Marie-Dominique Goutierre, Mieczysław Gogacz, Paul J. Cornish, Mehmet Zeki Aydin, Wojciech Falkowski, Artur Andrzejuk, Anton Adam.

RECENZENCI / REVIEWERS

Antoni B. Stępień, Marie-Dominique Goutierre, Piotr Mazur, Grzegorz Hołub, Andrzej Jonkisz, Paul J. Cornish, Marek P. Prokop

REDAKCJA JĘZYKOWA / LANGUAGE EDITORS

Maciej Igielski (język polski), Adam Filipowicz (łacina, greka), Bernice McManus-Falkowska, Anna Kazimierczak-Kucharska (angielski), Christel Martin, Izabella Andrzejuk (francuski), Michał Zembrzuski (łacina),

PROJEKT OKŁADKI Mieczysław Knut OPRACOWANIE GRAFICZNE, SKŁAD I ŁAMANIE Maciej Głowacki

© Artur Andrzejuk / Naukowe Towarzystwo Tomistyczne (wydawca / editor) Warszawa 2015 ISSN 2300-1976

Rocznik Tomistyczny ukazuje się dzięki pomocy Jacka Sińskiego

Redakcja Rocznika Tomistycznego ul. Klonowa 2/2 05-806 Komorów POLSKA

Druk i dystrybucja:
WYDAWNICTWO von borowiecky
05–250 Radzymin
ul. Korczaka 9E
tel./fax (0 22) 631 43 93
tel. 0 501 102 977
www.vb.com.pl
e-mail: ksiegarnia@vb.com.pl

von borowiecky

Spis treści

Od RedakcjiII
Uniwersytet na rozdrożu. O uniwersytecie i nauczaniu uniwersyteckim z Antonim B. Stępniem rozmawiają Artur Andrzejuk, Magdalena Płotka, Izabella Andrzejuk i Witold Płotka
Rozprawy i artykuły
Marek P. Prokop Le concept de l'eternite et du temps dans le <i>Liber de causis</i>
Artur Andrzejuk Problem istnienia w Komentarzu Tomasza z Akwinu do <i>Liber de causis</i> 39
Michał Zembrzuski Realna różnica między intelektem czynnym i możnościowym w ujęciu św. Tomasza z Akwinu63
Tomasz Pawlikowski Liber de definicionibus i scholastyczny problem adaequatio97
Karolina Ćwik Czy św. Tomasz był eudajmonistą?
Magdalena Płotka Jak nakaz moralny wynika z natury świata? Koncepcja prawa natury św. Tomasza z Akwinu na tle stoickiej i późnośredniowiecznej tradycji
lwona Solecka-Karczewska Zgodność rozumu i wiary w Summa theologiae Tomasza z Akwinu
Mieszko Pawlak Państwo i Kościół w myśli św. Tomasza z Akwinu i Marsyliusza z Padwy163
Urszula Wolska Wizja człowieka ponowoczesnego a tomistyczna teoria osoby191
Anna Mandrela Tomistyczna filozofia bytu i buddyjska filozofia pustki215
Sebastian Taboł Tomizm czeski w latach 1879-1948239
Tłumaczenia
Tomasz z Akwinu <i>O geocentryzmie</i> , tekst łaciński i polski (tłum. Marcin Karas)251
Kamil Majcherek Zagadnienie pośmiertnej identyczności ciała Chrystusa i pośmiertnego nazywania części Jego ciała w Quaestiones quodlibetales św. Tomasza z Akwinu267
Tomasz z Akwinu <i>Quaestiones quodlibetales</i> , II, q. I , a. I et III, q. 2, a. (tłum. Kamil Majcherek)279

Sprawozdania i recenzje

Michał Zembrzuski, Izabella Andrzejuk Tomizm na Konferencji Naukowej "Etyka i polityka"289
Magdalena Płotka Sprawozdanie z konferencji naukowej "W kręgu średniowiecznej etyki"293
Anna Kazimierczak-Kucharska Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z okazji 740-lecia śmierci św. Tomasza z Akwinu oraz św. Bonawentury z Bagnoregio
Michał Zembrzuski Sprawozdanie z wręczenia Nagród imienia Profesora Mieczysława Gogacza i sympozjum pt. "Tomizm konsekwentny"303
Anna Kazimierczak-Kucharska, Izabella Andrzejuk Filozofia tomistyczna na konferencji "Od etyki cnót do etyki chronienia osób. Podstawy wychowania społecznego i politycznego"307
Izabella Andrzejuk, Anna Ambroziak, Agnieszka Paprocka-Waszkiewicz, Izabela Kozłowska Marcin Wodziński, Artur Andrzejuk Tomizm w Fundacji Dobrej Edukacji "Maximilianum"
Michał Zembrzuski Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji: "Towards Biblical Thomism. The Biblical Exegesis of Thomas Aquinas and Its Contemporary Relevance"
Anna Kazimierczak-Kucharska, Karolina Ćwik Sprawozdanie z udziału w Międzynarodowej Konferencji "Oblicza Mistyki"323
Michał Zembrzuski Recenzja: Tomasz Bartel, <i>Prawda i byt. Ujęcie prawdy ontycznej w "Quaestio disputata de</i> veritate" świętego Tomasza z Akwinu, Wydawnictwo Rolewski, Złotoria 2008325
Magdalena Płotka Recenzja: Michał Głowala, Pojedyczność. Spór o zasadę indywiduacji w scholastyce, Wrocław 2012, Oficyna Naukowa PFF, ss. 197329
Dorota Zapisek Recenzja: Mateusz Penczek, <i>Wola i intelekt w filozofii Tomasza z Akwinu</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012, ss. 322335
Artur Andrzejuk Recenzja: Aleksander z Afrodyzji, <i>O duszy</i> , przekład z jęz. greckiego Monika E. Komsta, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2013, ss. 281
Artur Andrzejuk Recenzja: Św. Tomasz z Akwinu, <i>Komentarz do "Hermeneutyki" Arystotelesa</i> , przekł. z jęz. łac., wprowadzenie i komentarz Andrzej P. Stefańczyk, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2013, ss. 639345
Artur Andrzejuk Recenzja: Tomasz Pawlikowski, Prawda następstwem istnienia. Problem prawdy w interpretacji św. Tomasza z Akwinu, Wydawnictwo KUL, Lublin 2013, ss. 514 351
Izabella Andrzejuk Filozoficzne i teologiczne aspekty religii. Recenzja: Ks. Piotr Moskal, <i>Traktat o religi</i> i, Lublin 2014. Wydawnictwo KUL. ss. 247355

Marcin Karas Recenzja: Santiago Ramirez OP, Autorytet doktrynalny św. Tomasza z Akwinu, przeł. Mariusz Beściak, Warszawa 2014, ss. 324	359
Magdalena Płotka Recenzja: Glossae – Scholia – Commentarii. Studies on Commenting Texts in Antiquity and Middle Ages, (eds.) M. Mejor, K. Jażdżewska, Anna Zajchowska, Peter Lang, Frankfurt am Main-Bern-Bruxelles-New York-Oxford-Warszawa-Wien 2014, ss. 201	t
Artur Andrzejuk Recenzja: Bożena Listkowska, <i>Tomizm otwarty Piotra Chojnacki</i> ego, Oficyna Wydawnic Epigram, Bydgoszcz 2014, ss. 304	
Anna Kazimierczak-Kucharska Recenzja: I) Tomizm polski 1879-1918. Słownik filozofów, red. B. Listkowska, A Andrzejuk, Wydawnictwo von Borowiecky, Radzymin 2014, ss. 168; 2) Tomizm po 1919-1945. Słownik filozofów, Radzymin 2014, ss. 171; 3) Tomizm polski 1946-1965. Słow filozofów, Warszawa–Radzymin 2015, ss. 218	vnik
Anna Kazimierczak-Kucharska Recenzja: Tomasz Stępień, <i>Doktor anielski o aniołach</i> , Warszawa 2014, Towarzystwo "Powściągliwość i Praca", ss. 180.	375
Dawid Lipski Recenzja: Michał Zembrzuski, Magdalena Płotka, Andrzej Nowik, Adam Filipowicz, Izabella Andrzejuk, Artur Andrzejuk, Z metodologii historii filozofii, w: Opera philosophorum medii aevii. Textus et studia, t.14, Warszawa 2015, ss. 160	379
Polemiki i dyskusje	
Wojciech Golonka Odpowiedź na krytyczne uwagi dra Marka Prokopa odnośnie do mego artykułu St Thomas d'Aquin en tant que philosophe: le problème des sources	385
Odpowiedź Marka Prokopa	393
Izabella Andrzejuk Spór o filozofię moralną św. Tomasza z Akwinu. Próba wskazania na źródła odmiennych stanowisk É. Gilsona i F. van Steenberghena. Na marginesie dyskusji M. Prokopa z artykułem W. Golonki	397
Nota o autorach	.411

Table of Contents

EditorialII
University at the Crossroads. University at the Crossroad. University and its Teaching with Antoni B. Stępień – Artur Andrzejuk, Magdalena Płotka, Izabella Andrzejuk, Witold Płotka
Dissertations and articles
Marek P. Prokop The Concept of Eternity and Time in <i>Liber de causi</i> s27
Artur Andrzejuk The Problem of Being in Thomas Aquinas' Commentary on <i>Liber de causis</i> 39
Michał Zembrzuski The Real Distinction Between Agent and Potential Intellect in Approach Thomas Aquinas63
Tomasz Pawlikowski <i>Liber de definicionibu</i> s and Scholastic Problem <i>adaequatio</i>
Karolina Ćwik Thomas Aquinas's Eudaimonistic Ethics
Magdalena Płotka How is Moral Imperative a Result of the Nature of the World? The Concept of Natural Law in St.Thomas Aquinas's Account Stoic and Late Medieval Tradition
lwona Solecka-Karczewska Compatibility of Reason and Faith in <i>Summa Theologia</i> e of Thomas Aquinas
Mieszko Pawlak Church and State in the Thought of St.Thomas Aquinas and Marsilius of Padua
Urszula Wolska The Vision of Postmodern Man and Thomistic Theory of the Person191
Anna Mandrela Thomistic Philosophy of Being and Buddhist Philosophy of Emptiness215
Sebastian Taboł Czech Thomism in 1879-1948239
Translations
Tomasz z Akwinu About Geocentrism, Latin and Polish Text (transl. Marcin Karas)251
Kamil Majcherek The Issue of Posthumous Identity of Christ's Corpus and Posthumous Naming Parts of His Body in Quaestiones quodlibetales of St.Thomas Aquinas.The Introduction to Translation
Tomasz z Akwinu <i>Quaestiones quodlibetales</i> , II, q. I , a. I et III, q. 2, a. (transl. Kamil Majcherek)279

Reports and Reviews

Michał Zembrzuski, Izabella Andrzejuk Thomism at the Conference 'Ethics and Politics'
Magdalena Płotka The Report of the Conference 'In the Sphere of Medieval Ethics'
Anna Kazimierczak-Kucharska The Report of the Conference on the Occasion of 740 Anniversary of Death of St. Thomas Aquinas and St. Bonaventure
Michał Zembrzuski The Report of Presentation Professor Mieczysław Gogacz Prizes and Symposium 'Consequential Thomism'
Anna Kazimierczak-Kucharska, Izabella Andrzejuk Thomistic Philosophy at the Conference 'From Virtue Ethics to Protect People as a Persons Ethics. The Basics of Social and Political Education'
Izabella Andrzejuk, Anna Ambroziak, Agnieszka Paprocka-Waszkiewicz, Izabela Kozłowska, Marcin Wodziński, Artur Andrzejuk Thomism in a Foundation of a Good Education 'Maximilianum'311
Michał Zembrzuski The Report of the International Conference: 'Towards Biblical Thomism. The Biblical Exegesis of Thomas Aquinas and Its Contemporary Relevance'
Anna Kazimierczak-Kucharska, Karolina Ćwik The Report of Participation in the International Conference 'The Faces of Mysticism'
Michał Zembrzuski Review:Tomasz Bartel, <i>Prawda i byt. Ujęcie prawdy ontycznej w "Quaestio disputata de veritate"</i> świętego Tomasza z Akwinu, Wydawnictwo Rolewski, Złotoria 2008325
Magdalena Płotka Review: Michał Głowala, <i>Pojedyczność. Spór o zasadę indywiduacji w scholastyce</i> , Wrocław 2012, Oficyna Naukowa PFF, ss. 197329
Dorota Zapisek Review: Mateusz Penczek, Wola i intelekt w filozofii Tomasza z Akwinu, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012, ss. 322335
Artur Andrzejuk Review: Aleksander z Afrodyzji, <i>O duszy</i> , przekład z jęz. greckiego Monika E. Komsta, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2013, ss. 281339
Artur Andrzejuk Review: Św.Tomasz z Akwinu, Komentarz do "Hermeneutyki" Arystotelesa, przekł. z jęz. łac., wprowadzenie i komentarz Andrzej P. Stefańczyk, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2013, ss. 639345
Artur Andrzejuk Review: Tomasz Pawlikowski, <i>Prawda następstwem istnienia. Problem prawdy w interpretacji św.</i> Tomasza z Akwinu, Wydawnictwo KUL, Lublin 2013, ss. 514351
Izabella Andrzejuk Philosophical and Theological Aspects of Religion. Review: Ks. Piotr Moskal, <i>Traktat o religii</i> , Lublin 2014, Wydawnictwo KUL, ss. 247

Marcin Karas Review: Santiago Ramirez OP, Autorytet doktrynalny św. Tomasza z Akwinu, przeł. Mariusz Beściak, Warszawa 2014, ss. 324	359
Magdalena Płotka Review: Glossae – Scholia – Commentarii. Studies on Commenting Texts in Antiquity of Ages, (eds.) M. Mejor, K. Jażdżewska, Anna Zajchowska, Peter Lang, Frankfurt am Bern-Bruxelles-New York-Oxford-Warszawa-Wien 2014, ss. 201	Main-
Artur Andrzejuk Review: Bożena Listkowska, Tomizm otwarty Piotra Chojnackiego, Oficyna Wydaw Epigram, Bydgoszcz 2014, ss. 304	nicza 367
Anna Kazimierczak-Kucharska Review: I) Tomizm polski 1879-1918. Słownik filozofów, red. B. Listkowska, A Andr Wydawnictwo von Borowiecky, Radzymin 2014, ss. 168; 2) Tomizm polski 1919- Słownik filozofów, Radzymin 2014, ss. 171; 3) Tomizm polski 1946-1965. Słownik fil Warszawa–Radzymin 2015, ss. 218	-1945. lozofów,
Anna Kazimierczak-Kucharska Review:Tomasz Stępień, <i>Doktor anielski o aniołach</i> , Warszawa 2014, Towarzystwo "Powściągliwość i Praca", ss. 180	375
Dawid Lipski Review: Michał Zembrzuski, Magdalena Płotka, Andrzej Nowik, Adam Filipowicz, Andrzejuk, Artur Andrzejuk, Z metodologii historii filozofii, w: Opera philosophorum Textus et studia, t. 14, Warszawa 2015, ss. 160	medii aevii.
Controversy and Discussions	
Wojciech Golonka The Response to Marek Prokop's (PhD) Critical Comments to my Article St The d'Aquin en tant que philosophe: le problème des sources	omas 385
The Marek Prokop's Response	393
lzabella Andrzejuk The Dispute about St. Thomas Aquinas' Moral Philosophy. An Attempt to Indicat Sources of Different Positions É. Gilson and F. van Steenberghen. In the Margin of M. Prokop Discussion with article of W. Golonka	of
Note about authors	411

Nota o Autorach

Artur Andrzejuk – prof. dr hab., prof. Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie (PUNO) oraz Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW), na którego Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej kieruje Katedrą Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej. Autor szeregu publikacji z zakresu filozofii i teologii średniowiecznej, tomizmu, etyki i klasycznej filozofii człowieka. Interesuje się problematyką uczuć, sprawności i cnót moralnych, relacji osobowych. Jest uczniem Profesora Mieczysława Gogacza.

Izabella Andrzejuk – dr, wykładowca w Wyższej Szkole Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki oraz Wyższej Szkole Komunikowania, Politologii i Stosunków Międzynarodowych a także na studiach podyplomowych Wydziału Studiów nad Rodziną UKSW.Wielokrotnie wygłaszała wykłady i referaty w Londynie na zaproszenie PUNO, IPAK-u oraz PON UJ (Polskiego Ośrodka Naukowego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Londynie). Jest autorką ponad dwudziestu artykułów o tematyce filozoficznej. Zainteresowania naukowe: historia filozofii (arystotelizm, tomizm, filozofia polska); filozofia, etyka, klasyczna teoria człowieka, filozoficzne podstawy mistyki. Napisała książkę pt. *Filozofia przyjaźni. Tomasz z Akwinu* (Warszawa 2007).

Karolina Ćwik – mgr, magister teologii, doktorantka w Katedrze Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej UKSW. Przygotowuje rozprawę doktorską na temat filozoficznego rozumienia *Verbum Incarnatum* w tekstach św. Tomasza z Akwinu. Laureatka Nagrody im. Prof. Mieczysława Gogacza za pracę magisterską pt. "Przyrodzona i nadprzyrodzona wizja szczęścia w ujęciu św. Tomasza z Akwinu", która powstała pod kierunkiem ks. dra hab. T. Stępnia. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół metafizyki Akwinaty, relacji wiary i rozumu oraz etyki. Jest członkiem Stowarzyszenia Teologów Moralistów.

Wojciech Golonka – dr filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego (2013 r.) na podstawie rozprawy doktorskiej poświęconej myśli Gilberta Chestertona. W latach 2010-2014 wykładał filozofię w wyższej szkole humanistycznej IUSPX w Paryżu. Uzyskał m.in. francuski dyplom DEUG w dziedzinie nauk

technicznych na paryskim uniwersytecie Pierre et Marie Curie (2003 r.). Interesuje się realizmem i tomizmem, publikuje po polsku i po francusku.

Marcin Karas – prof. dr hab., profesor nadzwyczajny w Zakładzie Filozofii Polskiej Instytutu Filozofii UJ. Opublikował kilka monografii o filozofii średniowiecznej, historii najnowszej i historii idei. W książce profesorskiej badał porównawczo historiozofię Teilharda de Chardina. Zajmuje się badaniami nad filozofią polską w XIX wieku, historią średniowieczną, kosmologią i historią idei religijnych. Wydał także kilkadziesiąt przekładów różnych pism filozoficznych i teologicznych, gł. z języka łacińskiego.

Anna Kazimierczak-Kucharska – dr, doktor nauk teologicznych w zakresie teologii dogmatycznej, ukończyła także studia magisterskie (etyka) i doktoranckie (historia filozofii) na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej UKSW. Jej zainteresowania naukowe skupiają się przede wszystkim wokół wpływu filozofii starożytnej na chrześcijaństwo w pierwszych wiekach, zwłaszcza w obszarze monastycyzmu. Ponadto specjalizuje się w zakresie metafizyki, a także antropologii filozoficznej głównie w nurcie tomistycznym.

Dawid Lipski – dr. stopień doktora nauk humanistycznych uzyskał w 2014 r. na podstawie rozprawy *Spór między Tomaszem z Akwinu i Janem Peckhamem o jedność formy substancjalnej w człowieku. Źródła i konsekwencje.* Stypendysta Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego (Liechtenstein), Fundacji Lanckorońskich z Brzezia (Londyn) oraz Deutscher Akademischer Austausch Dienst (Kolonia). Redaktor w czasopiśmie "Pro Fide, Rege et Lege", oraz w "Roczniku Tomistycznym". Nauczyciel etyki i filozofii.

Kamil Majcherek – student II roku studiów magisterskich w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przygotowuje pracę magisterską poświęconą koncepcji celowości w filozofii przyrody Williama Ockhama w kontekście innych średniowiecznych modeli celowości. Zajmuje się przekładami z języka łacińskiego, średniowieczną antropologią i etyką (szczególnie zagadnieniem eudajmonizmu) oraz filozofią przyrody (szczególnie zagadnieniem celowości świata natury). Interesuje się również chrześcijańską historiozofią i jej obecnością w filozofii polskiej.

Anna Mandrela – mgr., pracę magisterką pod tytułem "Antyrealizm semantyczny a problem prawdy" obroniła na Uniwersytecie Śląskim. Obecnie jest doktorantką na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Jagielońskiego. Interesuje

się filozofią chrześcijańską, filozofią religii, historią idei, metafizyką oraz filozofią analityczną. W swojej pracy doktorskiej pragnie przedstawić dwa odmienne oblicza myśli chrześcijańskiej w wieku XX poprzez analizę filozofii bytu Reginalda Garrigou-Lagrange oraz ewolucjonizmu Teilharda de Chardin.

Mieszko Pawlak – mgr., absolwent politologii i filozofii na UJ, doktorant w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ. Interesuje się m.in. szeroko rozumianą historią myśli politycznej (zwłaszcza średniowiecznej), filozofią polityczną oraz filozofią prawa. Laureat Nagrody im. Prof. Mieczysława Gogacza za pracę magisterską pt. "Państwo i Kościół w myśli Marsyliusza z Padwy" napisaną pod kierunkiem prof. Marcina Karasa w Instytucie Filozofii UJ.

Tomasz Pawlikowski – dr hab. UKSW, absolwent ATK, doktor UW. Autor czterech książek o tematyce filozoficznej. Ostatnią była monografia *Prawda następstwem istnienia. Problem prawdy w interpretacji św. Tomasza z Akwinu*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2013. Ponadto autor jednej książki historycznej, kilkudziesięciu artykułów naukowych, 127 haseł w *Powszechnej Encyklopedii Filozofii* i 32 w *Encyklopedii Filozofii Polskiej*, a także ponad 20 pomniejszych publikacji (hasła w *Encyklopedii Katolickiej*, *Wielkiej Encyklopedii PWN*, recenzje), nadto wieloletni wykładowca akademicki.

Magdalena Płotka – dr, kierownik (p/o) Katedry Historii Filozofii Polskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Zainteresowania naukowe skupiają się wokół średniowiecznej filozofii praktycznej, historii filozofii polskiej w XV i XVI wieku, paleografii łacińskiej oraz filozofii współczesnej. Jest autorką książki *Metafizyka i semantyka. Filozofia Jana Wersora* (Warszawa, 2013) oraz szeregu artykułów naukowych (w "Rocznikach Filozoficznych", "Edukacji filozoficznej", "Filo-sofiji", "Roczniku Tomistycznym" i in.).

Marek Prokop – dr, historyk filozofii, bibliotekoznawca, arabista. Studiował historię filozofii w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie w latach 1969-1974, zakończone magisterium u prof. M. Gogacza. Doktoryzował się ze średniowiecznej filozofii arabskiej u prof. M.-T. d`Alverny na Uniwersytecie w Poitiers w 1978 roku. Po doktoracie kierował działem rękopisów Biblioteki Polskiej w Paryżu (do 1991). Od 1995 r. jest pracownikiem naukowym Zakładu Biografistyki Polonijnej PUNO.W 2009 r. opublikował zbeletryzowaną opowieść o filozofii, zbudowaną na kanwie podróży do różnych krajów, kultur i środowisk, zatytułowaną *Podróże z Awicenną*.

Iwona Solecka-Karczewska – dr, na seminarium prof. A. Andrzejuka przygotowała rozprawę doktorską pt. Realizacja postulatu zgodności rozumu i wiary w "Summa Theologiae" Tomasza z Akwinu obronioną 5 lutego 2015 roku . Uzyskała ponadto magisterium z filozofii na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej UKSW (maj 2009) na podstawie pracy pt. Filozofia zła w ujęciu Tomasza z Akwinu na podstawie "Summa Theologiae", napisanej pod kierunkiem prof. A. Andrzejuka oraz ekonomii na Wydziale Turystyki i Rekreacji AWF w Poznaniu na podstawie pracy pt. Organizacja i funkcjonowanie francuskich biur podróży. W latach 1991 – 1992 była na stypendium w Instytucie Tłumaczy i Interpretatorów oraz Stosunków Międzynarodowych w Sztrasburgu, przyznanego w ramach programu Tempus. Od 1993 r. związana zawodowo z Telewizją Polską S.A. w Warszawie w Redakcji Oprawy i Promocji Programu I.

Antoni B. Stępień – prof. zw. dr hab. emerytowany profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Głównym przedmiotem jego zainteresowań filozoficznych są trzy dyscypliny: teoria poznania, metafizyka i estetyka. W teorii poznania podejmował: fenomenologiczną analizę deskrypcyjną, dyskusję ze sceptycyzmem oraz obronę możliwości wiedzy koniecznej dotyczącej świata. Jego teorię poznania należałoby określić mianem fundacjonalistycznej, maksymalistycznej i realistycznej. W metafizyce argumentuje za pochodnością świata od bytu absolutnego, osobowego, nieskończonego, wszechwiedzącego, wszechmocnego i nieskończenie dobrego; za odrebnością substancjalną człowieka w stosunku do innych bytów, w tym za niematerialnością najważniejszych działań umysłu ludzkiego oraz za istnieniem wolnej woli. Tezy te skłaniają go do uznania, że sens życia ludzkiego wykracza poza istnienie w świecie materialnym w takiej formie, w jakiej go teraz znamy. W stosunku do swego stanowiska filozoficznego używa określenia: "tomizm egzystencjalny w niektórych sprawach fenomenologizujący". W estetyce podlega wpływowi fenomenologii w wydaniu Ingardena, a szczególnie - aksjologii fenomenologicznej. Jest autorem takich prac jak: Wstęp do filozofii (5 wydań); Elementy filozofii,; Wprowadzenie do metafizyki; O metodzie teorii poznania; Propedeutyka estetyki (2 wydania); Zagadnienie punktu wyjścia w filozofii. Teorie relacji: filozoficzne i logiczna; Studia i szkice filozoficzne (3 tomy).

Sebastian Taboł – dr, asystent w Katedrze Bohemistyki Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Pracę doktorską z językoznawstwa poświęcił tematyce glottodydaktyki języka polskiego. Swój

drugi doktorat (z pedagogiki) napisał o edukacji regionalnej w szkole średniej. Prowadzi badania nad językoznawstwem czeskim, współczesnym językiem czeskim, twórczością Frantiszka Drtiny, glottodydaktyką, czeską filozofią języka. Opublikował cztery prace zatytułowane: "Istota czytania" (2005), "Aspekt socjokulturowo-językowy w glottodydaktyce języka polskiego" (2012), "Cywilizacja. Refleksje humanisty" (2013) oraz "Edukacja regionalna w szkole średniej" (2014).

Urszula Wolska – dr, na seminarium prof. A. Andrzejuka przygotowała rozprawę doktorską pod tytułem *Wizja człowieka ponowoczesnego a tomistyczna teoria osoby,* obronioną na UKSW w 2015 roku. Uzyskała ponadto magisterium z filozofii (UKSW) i ekonomii (UMK) oraz dyplom studiów organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej (PWSTFiTV). Pracowała przy produkcjach filmowych w pionach produkcyjnym i reżyserskim, ostatnio głównie jako producent ekspert. Współpracowała między innymi przy takich produkcjach jak: "Lista Schindlera", "Out of Reach" ("Poza zasięgiem"). "Frankenstein", "Die Jahrhundertlawine" ("Lawina") oraz "Ręce do góry", "Klejnot swobodnego sumienia", "Cień już niedaleko", "Quo vadis", Przedwiośnie". Interesuje się praktycznymi zastosowaniami (m.in. terapeutycznymi) filozofii.

Dorota Zapisek – mgr, doktorantka w Katedrze Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej UKSW. Przygotowuje rozprawę doktorską na temat interpretacji ludzkiej wolności u współczesnych tomistów. Celem tej rozprawy ma być ukazanie relacji tych interpretacji do metafizycznej teorii woli św. Tomasza z Akwinu. Jej zainteresowania dotyczą szczególnie metafizyki i antropologii Akwinaty, również współczesnych interpretacji myśli Tomaszowej, a także dydaktyki filozofii i metodologii historii filozofii.

Michał Zembrzuski – dr, adiunkt w Katedrze Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW. Pracę doktorską poświęcił tematyce zmysłów wewnętrznych w koncepcji św. Tomasza z Akwinu. Interesuje się problematyką epistemologiczną w starożytności i średniowieczu, a szczególnie problematyką pamięci i teorią intelektu możnościowego i czynnego. Jest współredaktorem książek w serii "Opera Philosophorum Medii Aevii". W jej ramach w 2012 opublikował autorską monografię zatytułowaną: Tomasz z Akwinu. Komentarz "O pamięci i przypominaniu".